

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Klíímaváltozás elleni küzdelem és gazdasági fejlődés Magyarországon

Új Klímagazdaság - konferencia
2015.02.25.

Szabó Zsolt

fejlesztés- és klímapolitikáért,
valamint kiemelt közszolgáltatásokért felelős államtitkár

Az előadás tartalma

- I. A klímapolitika horizontális jellege, energia- közlekedés és mezőgazdasággal való kapcsolata:
- A 2020-as klíma és energiacsomag
 - A 2030-as klíma és energiapolitikai keret
- III. Klímavédelmi beruházásaink:
- Zöld Finanszírozási Rendszer – ZFF részanyag
 - LIFE Finanszírozási Eszköz –Éghajlat-politikai Alprogram
- IV. 2015-ös globális egyezményhez vezető út

Bevezetés

- Magyarország éves átlaghőmérséklete **1980-2009 között közel 1,5°C-kal emelkedett**, az előrejelzések szerint **századunk végére pedig akár 3°C-kal is** emelkedhet a Kárpát-medence hőmérséklete. (Hazánkban a hőmérséklet emelkedés 20-30%-kal gyorsabb a földi átlagnál).
 - Magyarország kibocsátásai **2012-ben 46%-kal voltak az 1985-87-es évek kibocsátásai alatt** és 36%-kal voltak alacsonyabbak, mint az 1990-es év kibocsátásai.
 - Eközben hazánk gazdasága fejlődött, **GDP-je 1995-2013 között 3-szorosára** emelkedett.
 - **1992 óta** Magyarország az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményének (UNFCCC) Részes Fele és a **2005-ben** hatályba lépett Kiotói Jegyzőkönyv tagja.
 - **2004 óta hazánk az Európai Unió klíma- és energiapolitikájának részese.**
 - Aktualitások:
 - Az EU 2020-as klíma- és energia-csomagjának végrehajtása
 - Az EU 2030-as klíma és energiapolitikai keret részletszabályainak kidolgozása
 - Az ENSZ új globális „2015-ös” klímavédelmi egyezményének kialakítása és megkötése
-

Az Európai Unió klímapolitikája

Klíma- és energiacsomag (2008)

20-20-20-as célok

- **Üvegházhatású gázok** kibocsátásának csökkentése 20%-al 2020-ig, ebből:
 - Emisszió-kereskedelmi rendszerben (ETS) -21%
 - Nem-emisszió-kereskedelmi rendszerben (ESD) +10%
- **Megújuló energia** részarányának 20%-ra növelése 2020-ig
- **Energiahatékonyság** növelés 20%-al 2020-ig

Eredményeink:

- Teljes üvegházhatású gáz csökkentés -36% (1990-es alapon),
- Emisszió-kereskedelmi rendszerben (ETS) -18%, (2005-ös alapon)
- Nem-emisszió-kereskedelmi rendszerben (ESD) -17% (2005-ös alapon)

Az Európai Unió klímapolitikája

2020-2030-as időszakra vonatkozó klíma- és energiapolitikai keret

- EU-n belüli kötelező **40% üvegházhatású gáz (ÜHG) csökkentési cél** (1990-es bázis):
 - Emisszió-kereskedelmi rendszerben (ETS) -43%,
 - Nem-emisszió-kereskedelmi rendszerben (ESD) -30%
 - Szénszivárgási szabályok és ingyenes kiosztás megőrzése 2020 után az ipar és energiaszektor érdekében,
 - új modernizációs alap és innovációs alap (NER400)
- EU-szintű minimum **27 %-os kötelező megújuló energia részarány**, tagállami lebontás nélkül, a tagállamoknak rugalmasságot hagyva
- Indikatív, önkéntes **27%-os energiahatékonysági célszám**

Párizsi klímakonferencia (2015) után felülvizsgálat

A 2020-2030-as időszakra vonatkozó klíma- és energiapolitikai keret – hatások, következő lépések

- **Nagy horderejű kezdeményezés, a 2020-as stratégia folytatása**
- **Nemzetközi klímátárgyalásokra gyakorolt ösztönzés**
- Az ÜHG célszám: az **EU átlag GDP 90%-**ánál alacsonyabb jövedelmű államokban kiegészítő beruházási szükséglet jelentkezik-
kompenzáció: az ETS alatt elkülönített kvótamennyiségekkel, alapokkal
- **Szénszivárgás csökkentése, szabályozása 2020 után is**
- **Energiabiztonság**
- **ETS irányelv felülvizsgálata** – társadalmi konzultáció: 2015. március 16.
- **Egyéb befolyásoló tényezők: Piaci stabilizációs tartalék (MSR)** létrehozása, nemzetközi klímátárgyalások, a **2015-ös Párizsi konferencia kimenetele**

Zöldgazdaság Finanszírozási és Zöld Beruházási Rendszer

- A Zöldgazdaság Finanszírozási Rendszer 2013-ban került kialakításra, forrása az ETS III kibocsátási (EUA) és légközlekedési kibocsátási egységek (EUAA) értékesítése.
- Támogatás nyújtható többek között az Európai Unió területén megvalósuló következő célokra:
 - megújuló energiaforrásból megvalósuló energiatermelés fejlesztésére;
 - energiahatékonysági és hőszigetelést javító intézkedésekre;
 - az ÜHG kibocsátás-csökkentést eredményező beruházásra, intézkedésre.
- **Elérhető forrás és pályázói kör:**
 - a 2013. és 2014. évi értékesítésekből **14,04 Mrd Ft** áll rendelkezésre (NFM).
 - a 2014. és 2015. években összesen **11 Mrd Ft** új forrásra pályázhatnak: magánszemélyek fűtőkorszerűsítés, illetve Társasházak és Lakásszövetkezetek lakóépületeik energetikai korszerűsítése céljából.

Energetikai fejlesztések a 2014-20-as operatív programokban

A 2014-20-as időszakban energetikai célokra összesen (KEHOP, GINOP, TOP, VEKOP) : nagyságrendileg 730 mrd Ft áll rendelkezésre az alábbiak szerint:

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programban (KEHOP) tervezett intézkedések:

A megújuló energiaforrások felhasználásának növelése

•Hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáram-termelés -
24,40 mrd Ft

Az energiahatékonyság és az energia-megtakarítás növelése

•Épületek energiahatékonysági korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásának kombinálásával (központi költségvetési szervek, lakosság, KMR-ben az önkormányzatok)
– *236 mrd Ft*

•Távhő-rendszerek komplex energetikai felújítása, megújuló alapra helyezése – *45 mrd Ft*

•Szemléletformálási programok – *2 mrd Ft*

Energetikai fejlesztési irányok további Operatív Programokban

TOP	GINOP	VEKOP
<p>III. + VI. prioritás - <i>187 mrd Ft</i></p> <p>Cél: Energetikai célú beavatkozások ösztönzése önkormányzatok körében vissza nem térítendő támogatásokkal</p> <ul style="list-style-type: none">•Épülethez kötődő energiahatékonyság és megújuló energia felhasználás növelését célzó fejlesztések,•Megújuló energia felhasználásra alapozott autonóm energiaellátás megvalósítása	<p>IV. Prioritás : <i>69,9 mrd Ft</i></p> <p>Cél: Gazdaságfejlesztést élénkítő energetikai célú beavatkozások támogatása vissza nem térítendő támogatásokkal</p> <ul style="list-style-type: none">•Energiahatékonyság és megújuló energia felhasználás növelését célzó fejlesztések, jellemzően épülethez kötődően,•gazdasági-termelési folyamathoz kapcsolódó energiahatékonyságot, valamint megújuló energiafelhasználás növekedését célzó fejlesztések•energetikai pénzügyi eszközök a VIII. prioritásban – <i>176 mrd Ft</i>	<p>GINOP 4. prioritás tükörkiírása a KMR régióban – <i>11,7 mrd Ft</i></p> <ul style="list-style-type: none">•épületenergetikai célú beavatkozások ösztönzése vállalkozások számára a Közép-Magyarországi Régióban•+ a KEHOP energetikai fejlesztésekhez kapcsolódó pénzügyi eszközök a KMR régióban – <i>11,7 mrd Ft</i>

LIFE- Éghajlatpolitikai Alprogram

- A LIFE program **2014-2020** időtávra terjed ki és a következő **területeket** fogja át:
 - „éghajlatváltozás mérséklése” (ÜHG csökkentés)
 - „éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás” (hosszú távú kibocsátás-csökkentés)
 - „éghajlat-politikai irányítás és információ” (tudatosság növelés, kommunikáció, együttműködés)
- **Elérhető forrás és pályázói kör:**
 - Az EU LIFE programja (2014-2017 között) 449,2 millió eurót biztosít éghajlat-politikai projektek anyagi támogatására.
 - A 2014. évre összesen 44,26 millió euróra pályázhat minden az EU-ban bejegyzett jogi személy

*Kiemelt aktualitás: Az ENSZ Éghajlatváltozási
Keretegyezményének 21. Részleges Felek
Konferenciája (COP21), 2015. november 30-
december 11. Párizs:
Cél: egy új globális egyezmény megkötése*

2015-ös globális egyezményhez vezető út

- UNFCCC célja a globális **hőmérséklet-emelkedés 2°C-on belül tartása,**
- 2011-ben indult az **új globális éghajlatvédelmi megállapodás** előkészítése, melynek **megkötését 2015-re tervezik,** és 2020-tól lenne hatályos, és a Kiotói Jegyzőkönyv második kötelezettségvállalási időszakát váltja fel.
- A jelenlegi kötelező és nem-kötelező vállalásokat egy **új, átfogó klímarezsimben kell összefogni.**
- Az EU vezető szerepe: **2020-as klíma- és energiacsomag 20%-os célkitűzése.**
- **EU célja az új globális megállapodás ösztönzése:**
 - 2020-2030 közötti időszakra szóló klíma- és energiapolitikai keret,
 - Uniós szintű 40%-os üvegházhatású gáz kibocsátásának csökkentése.

A 2014. decemberi limai klímakonferencia eredményei

- Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény (UNFCCC) Részes Feleinek 20. (COP20) és a Kiotói Jegyzőkönyv Részes Feleinek 10. (CMP10) éves Konferenciájára került sor 2014. december 1-12 között Limában
- A konferencia alatt több tárgyalási ág futott a 2020 előtti kibocsátás-csökkentési ambícióra és a 2020 után életbe lépő egyezményre vonatkozóan.
- Az esemény középpontjában a 2015-re megkötni tervezett új globális klímavédelmi egyezmény elmeinek kialakítása állt.
- A konferencia fő eredménye a hosszú vita után elfogadott „Lima call for climate action” határozat.
- Az Európai Unió, Új-Zéland és Japán nagy engedményeket tettek, főként a finanszírozás és az alkalmazkodás területén. Mexikó lemondott a fejlődő ország státuszáról.
- Az egyezés fő eredményei: az előzetes információk (UFI) és a tervezett nemzetileg meghatározott hozzájárulások (INDC), valamint az új egyezmény tárgyalási szövegtervezetének elemeinek meghatározása volt.

2015-ös globális egyezményhez vezető út

- **Az új egyezményben valamennyi Részecs Fél kiveheti a részét a klímaváltozás elleni globális összefogásból.**
- **A 2015. februári genfi Klímakonferencia fő céljai:**
 - A limai döntés mellékletében szereplő „elements text” kitisztázása;
 - A kitisztázott anyag mentén egy tárgyalási szövegtervezet körvonalainak megalkotása.
- **Menetrend 2015-re:**
 - A Részecs Feleknek felül kell vizsgálniuk a kitűzött céljaikat,
 - 2015 első negyedévéig előzetes információkat kell benyújtaniuk,
 - A júniusi időközi UNFCCC konferencián egy tárgyalási szövegtervezet elfogadása
 - Ezek alapján kerülnek a célok rögzítésre az új egyezményben Párizsban.

A 2015-ös egyezményhez vezető út- magyar nézőpont

- **A hazai klímapolitika fő eredményei a gazdasági és az üvegházhatású gázok csökkentési adatait tekintve kedvezőek**
- Álláspontunk szerint minden Részes Félnek hozzájárulást kell tennie lehetőségeihez és képességeihez mérten, **maguk mögött kell hagyniuk az idejétmúlt konfliktusokat** a hőmérséklet-emelkedés 2°C alatt tartásának érdekében.
- **A lakosság rugalmas hozzáállására is szükség van** az alacsony kibocsátású gazdaságra való átállás közös tanulófolyamatában.
- Az új egyezménynek **jogilag kötelező erejűnek**, mindenkire alkalmazhatónak kell lennie, lehetőleg egy jegyzőkönyv formájában. A jövő évi elfogadás érdekében **tartani kell a Varsóban egyeztetett menetrendet**, és **konstruktívan együttműködve** kell haladni a Párizs felé vezető úton.

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

- *Köszönöm a figyelmet!*